

'Maggie'

was mijn schuilnaam

*Een boek over
de Olmense partizanenkoerierster*

erfgoed
Buiten

Maggie was mijn schuilnaam

**Het ware verhaal
van een Olmense partizanenkoerierster
in het gewapende verzet in Noord-Limburg**

Ik draag dit boek op aan mijn overleden grootvader Jan Vanleeuwen. "Opa, nooit zal ik die heerlijke zondagmiddagen vergeten wanneer ik, terug van de ruilbeursrommelmarkt, bij je binnenkwam om je te tonen welke nieuwe dingen ik voor mijn collectie aangekocht had. Je vertelde dan altijd, bij een 'goei' tas koffie, over wat er tijdens de oorlog in het dorp allemaal gebeurde. "

Inhoud

Voorwoord door Frans Smolders	3
Dankwoord	4
Woord vooraf door de auteur	5
Gebruikte afkortingen	6
Inleiding	7
1. Clotilde Engelen, alias Maggie	7
1.1. Het gezin Engelen voor de oorlog te Olmen.	7
1.2. Clotilde op vrijersvoeten	8
1.3. Het ontstaan van het Limburgse partizanenkorps	8
1.4. 22 Juni 1941	9
1.5. Vorming van korps 069	9
1.6. Structuur van het Limburgse partizanenkorps	11
1.7. Werken in een café	12
1.8. Toetreding tot de partizanen	13
1.9. Een ' <i>frank bakkes</i> ' en losse handjes	13
1.10. Werken voor de Duitse troepen in het Kamp van Leopoldsburg	14
1.11. Spioneren voor de partizanen	16
1.12. Gearresteerd	16
1.13. Opening van het SIPO-SD kantoor te Hasselt	17
1.14. Wapentransporten	18
1.15. Bataljonscommandant ' <i>Urbain</i> '	19
2. De activiteiten werden steeds grimmiger	23
2.1. De gewapende actie	23
2.2. Overvallen en banditisme	23
2.3. Aanslagen op personen	24
2.4. De Belgische ordediensten	28
2.5. De ontsnapping van mijn broer Fons	29
2.6. De trieste decembermaand	29
2.7. Aanhouding van Fons Engelen	35
2.8. Het VNV neemt maatregelen tegen de terreur	36
3. De Duitsers slaan terug	37
3.1. Arrestaties doorheen heel Limburg	37
3.2. Werken in de kantine van Oostham	43
3.3. Mijn verloofde, Mathieu Maes, duikt onder	45

3.4.	11 april 1944	45
	Het fort van Breendonk: een korte Historiek	48
	SS Auffanglager Breendonk	49
	Executies te Breendonk	50
	Bronnen	51
3.5.	Profiel van de partizanen	53
4.	De partizanen slaan weer toe	59
4.1.	Opnieuw strijdvaardig	59
4.2.	Operatie op zolder	59
4.3.	Razzia te Olmen-Straal	60
4.4.	Verraad in eigen rangen	62
5.	Het vuurgevecht te Heppen	63
5.1.	Aanhouding van Mathieu Maes	63
5.2.	De avond om nooit te vergeten	65
5.3.	Bij de Gestapo	68
5.4.	SD-razzia's in Paal en Oostham	70
5.5.	Clotilde duikt onder	70
5.6.	Begin van een burgeroorlog	71
6.	Stilte voor de storm	74
6.1.	De aanslag op burgemeester Anton Ariën	74
6.2.	Begrafenis van Anton Ariën	78
6.3.	Augustus 1944: op weg naar een burgeroorlog	81
7.	Het V.N.V. slaat terug	85
7.1.	Inzet van de Zwarte Brigade	85
7.2.	Het einde nadert	90
7.3.	Het vuurgevecht aan het kanaal in Kerkhoven	92
7.4.	De Bevrijding	93
7.5.	Afrekening met de zwarten	94
8.	Partizanen: verstrengeling tussen verzet en banditisme	95
8.1.	De bandietenbenden	95
8.2.	Ontwapening van het verzet	96
8.3.	Een dubbele moord op de Berkenbossen te Balen	96
8.4.	De bende van de dameskous	97
8.5.	De bende van 'Max'	99
8.6.	Vreselijke straatrepressie in Tessenderlo	101

8.7. Overvallen	104
8.8. De moord op landbouwer Schroyen	105
8.9. Moord op landbouwer Ceunen	106
8.10. De Bende van Max voor de Belgische krijgsmacht	106
9. De geheime begraafplaats in de Hechtelse bossen	107
9.1. Harde noten om te kraken	107
10. De naoorlogse processen tegen de leden van de collaboratie in Limburg	109
10.1. Het proces tegen de Noord-Limburgse De-Vlag-militie	109
10.2. Het proces tegen de SIPO-SD van Hasselt	111
10.3. Rechtvaardige naoorlogse repressie?	113
10.4. Het leven gaat verder	114
10.5. Nabeschouwing	115
Bijlage I	117
Het dynamiettransport van Balen-Wezel, 22 oktober 1943	117
Inleiding	117
Ferdinand Mentens	117
‘De Poeier’	118
De ramp	118
Springstoffen voor de mijnen	119
De dynamiettransporten	119
De voorbereiding	119
Het dynamiettransport van Balen-Wezel	121
22 oktober 1943: de overval	123
“Vrachtauto met springstof bij Leopoldsburg spoorloos verdwenen	131
“De auto en de gendarmen te Duffel teruggevonden	132
“Bandieten legden de hand op een camion met dynamiet	132
De ledige wagen met gendarmen later te Duffel teruggevonden	132
“Bandieten plunderen een auto met springstof	132
Bij de Gestapo	133
Het leven na de overval	133
Tussen twee vuren	133
“ROOF EN BLOED	134
Bankauto te Mol overvallen	134
De gangsters waren voorzien van zware pistolen en handgranaten	134
“Zeven rovers ter dood veroordeeld”	135

Het arrest voltrokken binnen de 48 uren	135
Nabeschouwing	138
Dankwoord	139
Geraadpleegde bronnen	140
Bijlage II	141
Hoe een zegeldiefstal te Zonhoven zware gevolgen had voor de gemeente Balen.	141
Inleiding	141
Zegeldiefstal te Zonhoven	141
Arrestatie van Jozef Wouters	141
Het Proces	143
Tragisch nieuws	143
Identificatie van het lichaam	144
Harde tijden na de oorlog	145
Clement Dardenne	146
Life- line	146
De arrestatie van Clement Dardenne	147
Op transport	147
Trieste tijden	148
De gevolgen voor Zonhoven	149
Politieagent Leo Loos	149
De aanslag op politieagent Leo Loos	150
De overval van het Geheim Leger	151
Geraadpleegde bronnen	153

Colofon

Auteur: Tom Vanleeuwen

Redactie: Vic Berckmans en Richard Vermeulen.

Ontwerp omslag: 'XOD'.

Corrector: Vic Berckmans.

Lay-out: Walter Vermeulen.

Uitgegeven door: Erfgoed Balen vzw.

Alle teksten verschijnen onder de enige en dwingende verantwoordelijkheid van de auteur, hier treft de vereniging als vzw geen rechtsaansprakelijkheid.

Verantwoordelijke uitgever: Richard Vermeulen voor
Erfgoed Balen vzw.

Bestellen en info:

Prijs van het boek: € 19.00

Te bestellen door overschrijving op rek. BE07-6528-0401-2066 van Erfgoed Balen vzw, Vaartstraat 29 te 2490 Balen.

Rechtstreeks ook verkrijgbaar op ons kantoor, zelfde adres.

<http://www.erfgoedbalen.be>

e-mailadres: info@erfgoedbalen.be

© 2010 Erfgoed Balen vzw

D/2009/4953 (20)

Iets over de auteur:

Tom Vanleeuwen (°Geel 1976) studeerde af aan het Technisch Instituut Sint Paulus te Mol als fotolasser. Daarna volgde hij nog een specialisatiejaar, lassen pijpfiten en monteren, aan het Koninklijk Technisch Atheneum te Hasselt. Nu werkt hij al meer dan tien jaar als fotolasser binnen de VDL-KTI groep. Vanaf 1996 bestuurslid van carnavalpartij Olmen Posse en sinds enkele jaren lid van de raad van bestuur van Erfgoed Balen VZW. Al van jongs af had hij een grote interesse voor de geschiedenis van de Eerste en de Tweede wereldoorlog. Sinds enkele jaren schrijft hij kleine en grotere artikels in het jaarboek van Erfgoed Balen VZW over het oorlogsgebeuren in de gemeente.

